

UDC 01.1

The I International Scientific and Practical Conference «Current trends in the development of modern scientific thought», September 27 – 30, 2022, Haifa, Israel. 533 p.

ISBN – 979-8-88796-810-0

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.1

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushchynk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling, Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Leyon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Habal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Куземко Леся Валентинівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
освітології та психолого-педагогічних наук
Київський університет імені Бориса Грінченка

Машковська Марина Ігорівна,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
Київський університет імені Бориса Грінченка

У освітній галузі України нині активно відбувається процес переходу від традиційного навчання до навчання дистанційного, що зумовлено низкою суспільних викликів – пандемія та військова агресія. Цей процес став можливим завдяки розвитку цифрових технологій, що дозволяють пересилати необхідну кількість даних з одного кінця світу в іншій, вільно вести дискусії з іншими користувачами мережі в онлайн режимі і розміщувати інформацію на Інтернет-сайтах, роблячи її доступною для всіх бажаючих.

Дистанційна освіта в Україні набирає обертів, швидко розвиваються науково-методичні основи дистанційного навчання. Вдале поєднання традиційних та цифрових технологій в освітньому процесі закладів освіти дозволяє здійснювати навчання учнів у змішаному форматі не знижуючи його ефективності. Застосування засобів дистанційного навчання сприяє швидкому формуванню в здобувачів освіти умінь та компетентностей, необхідних для життя в цифрову епоху, зокрема – компетентності навчання протягом життя. Це, у свою чергу, відповідає змісту компетентісної освіти, задекларованої в нормативних документах: Концепції НУШ (2016 р.), Державних стандартів («Державний стандарт початкової освіти» (2018 р. зі змінами 2019 р.), «Державний стандарт базової середньої освіти» (2020 р.)).

За концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірнього, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання. Підґрунтям для розвитку дистанційної освіти в Україні слугують дослідження науковців як зарубіжних: Р. Деллінг, Г. Рамбле, Д. Кіган, М. Сімонсон, М. Мур, А. Кларк, М. Томпсон ін., так і вітчизняних: О. Андреев, Г. Козлакова, І. Козубовська, В. Олійник, Є. Полат, А. Хуторський та ін.

Незначний за обсягом час існування системи дистанційної освіти, що базується на використанні сучасних технічних засобів збереження, доставки інформації та масової комунікації, сприяє створенню наукових теорій які більше

стосуються технічної й організаційної сторін функціонування цієї системи. Суто психологічні і педагогічні аспекти системи дистанційної освіти до сьогодні залишаються найменш науково-теоретично обґрунтованими й усвідомленими. Однак вітчизняний і зарубіжний досвід практики дистанційної освіти, що вже склався, наближає нас до розуміння сутності та особливостей цієї системи, заснованої на використанні специфічних освітніх технологій, сучасних методик навчання, технічних засобів і способів передачі інформації, інформаційних та телекомунікаційних технологій, дає змогу осмислити їх на рівні теоретичної концепції.

Дистанційне навчання визначається як одна з форм організації навчального процесу, за якою всі або частина занять здійснюються з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній віддаленості вчителя і учнів [2]. Тобто, при такій формі навчання учень має пройти шлях від сприйняття інформації до її розуміння, запам'ятовування, відтворення. За способом поширення навчального контенту розрізняють наступні навчальні режими про які нами було вже згадано у попередньому пункті [1]:

- синхронні (передбачають одночасну участь у процесі навчальних занять вчителя та учнів);
- асинхронні (не вимагають одночасного, в режимі реального часу, зв'язку усіх учасників);
- змішані (це системи, що використовують елементи як синхронних, так і асинхронних систем).

Організувати навчання учнів у синхронному режимі можна з використанням:

- платформ дистанційного навчання (Moodle, Google Classroom та інші);
- проведення вебінарів, відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Cisco WebEx, Microsoft Teams, Skype);
- проведення чатів (спілкування користувачів мережі в режимі реального часу через месенджери: Viber, Messenger, Telegram, WhatsApp, а також можливість проведення чатів надзе пошта Gmail).

Варіантами організації дистанційного навчання учнів у асинхронному режимі є використання:

- електронної пошти;
- Google Діску;
- соціальних мереж/месенджерів (Facebook, Viber, Telegram);
- сайту/блогу/ віртуальної дошки (Padlet, Lino it тощо) [1].

Невід'ємним компонентом будь-якої з вищезазначених систем є ефективна комунікація між усіма учасниками. Під час традиційної (очної) форми організації освітнього процесу даний компонент є настільки загальноприйнятним та буденним, що навіть не помічається і сприймається як належне. Проте, із запровадженням технологій дистанційного навчання, з'являються певні труднощі з налагодження ефективних способів і каналів взаємодії та спілкування між вчителем та учнями.

Зупинимось на характеристиках додатків Google, які можна використати при дистанційному навчанні учнів початкової школи [1]:

PEDAGOGY
CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENTIFIC THOUGHT

– Google Docs (дозволяє в режимі реального часу відслідковувати будь-які зміни, що внесені у документ; залишати примітки, виправлення; використовувати вбудований чат; відслідковувати внесені у документ зміни кожним із учасників);

– Google Forms (полегшує роботу та спрощує спілкування з батьками; дає можливість створювати тести, вікторини та анкети; підходить для домашнього завдання та самостійної роботи на уроці);

– Google Презентації (є можливість створювати на Google Диску навчальну презентацію з матеріалами до уроків та надавати до них доступ учням);

– Google Classroom (на даній платформі можна створювати свій клас, ділитись з учнями навчальним матеріалом необхідним для вивчення; стежити за розвитком досягнень школярів та оцінювати їх досягнення; організовувати спілкування вчителя та учня; давати завдання; встановлювати deadline; перевагою даної платформи є можливість викладати навчальні матеріали, завдання, виставляти оцінки, є календар);

– Google+Hangouts (вчитель має можливість записувати уроки і викладати їх у YouTube; організовувати групові чати, відео консультації; обговорювати теми і спілкуватися у груповому відео чаті; навчальний матеріал можна транслювати онлайн; можна створювати опитування та переглядати їх результати);

– Google Meet (зручний доступ за посиланням; підтримка різних операційних систем та браузерів; можливість поділитися зображенням з екрану).

Нами здійснено аналіз доступних в Україні цифрових сервісів, які можуть використовуватися вчителями початкових класів для організації дистанційного навчання:

- Одним із сервісів, який використовується вчителями, для організації дистанційного уроку є Edmodo. З його допомогою є можна створити групу класу і ділитися всією необхідною інформацією: надавати план уроку, використовувати календар для кращої візуалізації, прикріплювати файли із завданнями і різними навчальними матеріалами, створювати і виконувати різні форми контролю учнів (тести, опитування, завдання). Одним із недоліків, який стає на заваді використання сервісу є те, що інтерфейс повністю англійською мовою [2].

- Сервіс Classdojo підходить для організації віддаленого навчання школярів молодшої та середньої школи, адже все оформлено яскраво є анімації, що привертає увагу.

- Сервіс HUMAN школа - зручні та сучасні інструменти для навчального закладу (система управління навчанням, аналітика, шкільна соцмережа, рефлексія), безкоштовно для державних ЗЗСО.

- Сервіс «Нові знання» - електронні класні щоденники та журнали. Тут зручна система дистанційного навчання, однак заклад освіти повинен бути приєднаним до системи "КУРС "Школа"".

- Сервіс «Єдина школа». Інформаційно-комунікаційна система, призначена

Є мобільний додаток. Рекомендована МОН України.

- Сервіс MOODLE. Навчальна платформа, яка допоможе створити ефективне інтернет-навчання у власному середовищі. Можливість створювати курси, близько 20 видів діяльностей. Є мобільний додаток. Вчитель може використати наступні функції:

- можливість зв'язку з батьками;
- можливість відправити повідомлення групі учнів або кожному учню окремо;
- можливість перегляду, як працює учень, як його оцінюють інші педагоги, який прогрес; – оцінки учня дублюються в акаунті його батьків, що дає можливість контролювати успішність;
- є журнал у якому можна облікувати успішність школярів.

- Сервіс LeaningApps є конструктором, який дозволяє зручно створювати електронні інтерактивні вправи, котрі сприяють активності, самостійності школярів. Крім того, LeaningApps надає можливість дистанційного навчання кожному вчителю, адже дозволяє створити набір класів у власному акаунті, ввести дані про учнів, їх профілі, задати пароль для входу та викладати вправи для виконання. У даному сервісі є можливість отримання коду для того, щоб інтерактивні завдання були вбудовані на власний сайт чи блог. Важливо відзначити, що правильність виконання завдань перевіряється миттєво. На даний момент до переліку мов інтерфейсу сервісу додано українську мову, перекладені загальні текстові рядки та всі рядки, що стосуються різних вправ.

При організації дистанційного навчання для школярів початкової школи, варто звернути увагу на наступні аспекти:

- при скороченні годин на вивчення окремих тем необхідно враховувати пріоритетні теми відповідно до програми;
- формат, обсяг, структура, зміст завдань підбираються вчителем індивідуально із врахуванням програми;
- підібрані завдання повинні спонукати учнів до роботи з довідниковою літературою, мультимедійними програмами та ресурсами мережі Інтернет;
- пропонуючи завдання для опрацювання, вказувати не лише на порядковий номер сторінки чи вправи, а й конкретизувати характер та спосіб його виконання; надати учням чіткий інструктаж щодо виконання завдань (прокоментувати його виконання в усній, письмовій чи формі відео-звернення);
- у залежності від типу пізнавальної активності учнів підготувати різні за характером завдання: репродуктивні, пізнавально-пошукові, творчі, пізнавально-практичні.
- для виконання завдання творчого та пізнавально-практичного характеру бажано надати певний час для їх виконання і встановити строки звітності.

Отже, на основі аналізу науково-методичної літератури можна зробити висновок, що на даному етапі розвитку освіти є достатня кількість веб-технологій, онлайн платформ, які можна застосувати при організації дистанційного навчання для молодших школярів. Елементи дистанційного навчання, що використовується у початковій школі повинні мати певну

PEDAGOGY
CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENTIFIC THOUGHT

концепцію, налагоджену систему існування та психолого-педагогічні основи з метою вирішення проблеми ефективного керування навчальною діяльністю школярів.

Список літератури:

1. Воротникова І. П., Якубов С. В. Упровадження дистанційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів. К.: Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 140 с.

2. Дистанційна освіта: сучасний та доступний підхід до процесу навчання. URL: https://24tv.ua/education/distantsiyne_navchannya_v_shkoli (дата звернення 14.08.2022).

3. Наказ Міністерства освіти і науки України 08 вересня 2022 року № 1115 Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#n2> (дата звернення 20.09.2022).

4. Якубов С. Дистанційне навчання. Організація процесу. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6902/1/S> (дата звернення 18.07.2022).